

Ն Ո Ր

ՄԵՐՈՒՆԴ

ՕՐԿԱՆ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀՍԵ ՄԱՐՄԵԱԼԹՅԱՆ ԸՆԳՉՍՆՈՐ ՄԻՈՒԹԱՆ

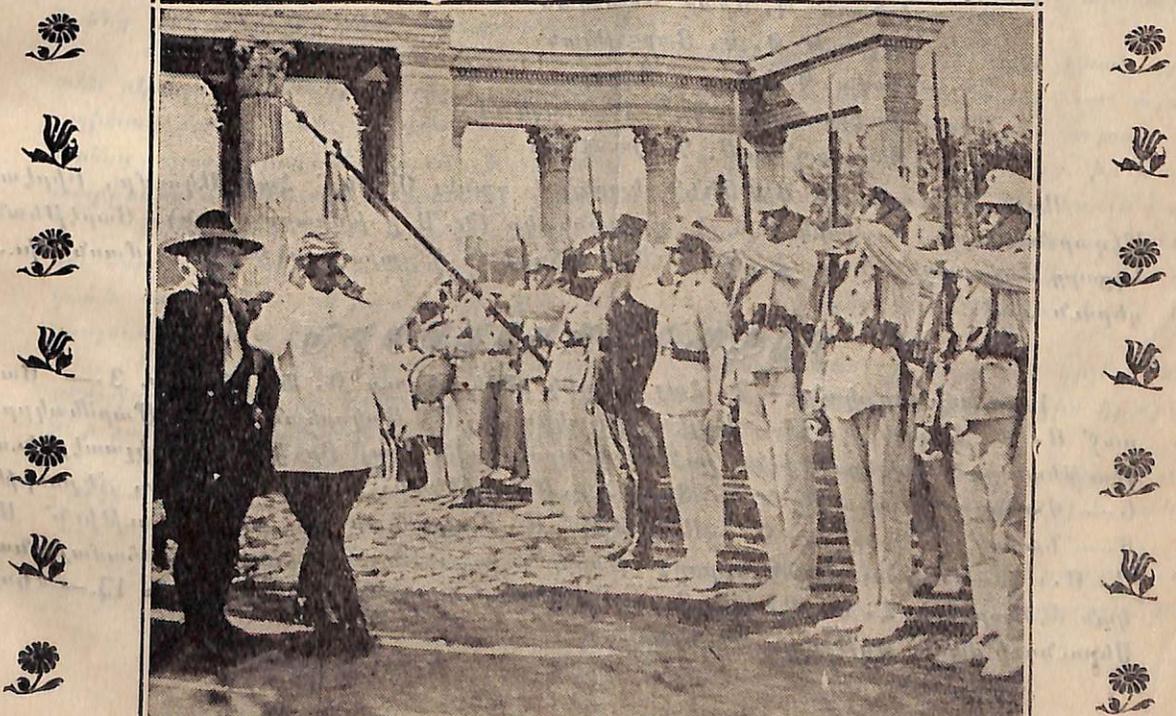
Ա. ՏԱՐԻ ԹԻԻ — 4 —

ԳԻՆ՝ 5 ՏՐԱԽՄԻ

1 ՕԳՈՍՏՈՍ 1926

Ν Ο Ρ Σ Ε Ρ Ο Υ Ν Τ

Εἰκονογραφημένη μηνιαία ἀθλητική καὶ προσοικιχὴ Ἐπιθεώρησης
ΕΝΩΣΕΩΣ ΑΡΜΕΝΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ

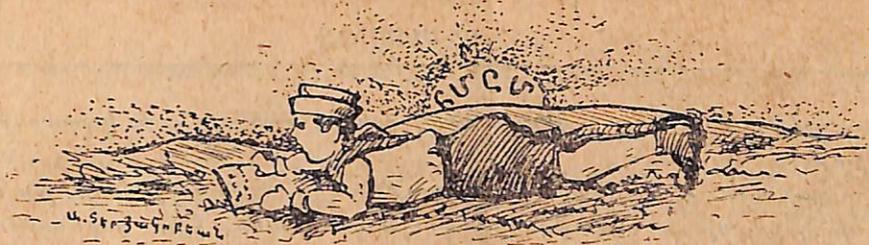
ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ, ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ՀԵՏԵԻԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՔՈՎ

- 1.— Աթէնք՝ Պ. Գ. Մէստուճեան
- 2.— Ֆիքս՝ Պ. Պ. Ս. Կակոսեան և Լ. Գայեան
- 3.— Գօքինեա՝ Պ. Ս. Ն. Կողոսեան և Տիկ. Մաննիկ (ծխավաճառ՝ կամուրջին ձող)
- 4.— Լիբազմա՝ Պ. Ե. Ալիքսանեան
- 5.— Սինկրու՝ Պ. Ա. Գասապեան
- 6.— Նոր Ֆալէրո՝ Պ. Կարապետ (ծխավաճառ)
- 7.— Կորնթոս՝ Ն. Ի. Ռ. ի որբանոցը
- 8.— Սլրա՝ Ն. Ի. Ռ. ի որբանոցը
- 9.— Գանտիա՝ Պ. Վ. Ս. Փափազեան
- 10.— Կլարոս՝ Պ. Օ. Եազմաճեան
- 11.— Կ. Պալլա՝ (Ռօպերթ գօլէճ) Պ. Վ. Փողարեան
- 12.— Միւան՝ Միլիթ. Ուսան, Միուլթիւն
- 13.— Սեւանի՝ Պ. Օ. Բլաչիկեան
- 14.— Կլամիրլճինէ՝ Պ. Ե. Պտուղեան
- 15.— Աղէքսանդրիա՝ Պ. Ն. Ղազիկեան
- 16.— Մարսէլ՝ Պ. Պ. Մ. Մալուճեան և Մ. Երկսթեանց
- 17.— Նիւ Եօրք՝ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղը
- 18.— Ֆլաուէլֆիա՝ Պ. Զարեհ Կոկեան
- 19.— Մեքսիկո՝ Պ. Գ. Առաքելեան
- 20.— Կորոսպա՝ (Ռ. Արժանթին) Պ. Տ. Ա. Յակոբեան
- 21.— Գանիբէ՝ Պ. Կ. Սանիկեան
- 22.— Հնդկաստան՝ Պ. Կ. Շահինեան
- 23.— Բարիզ՝ Պ. Ս. Պողոսեան
- 24.— Թօօնթօ-Քանաոա՝ Պ. Լ. Պապսեան
- 25.— Եթովպիա՝ (Ազիսինա) Պ. Վարդգէս Բարթոլ
- 26.— Լոնտոն՝ Պ. Արամ Ապաճեան
- 27.— Պէյրուսթ՝ Պ. Կ. Յարութեան
- 28.— Ճափա՝ Պ. Եօնաքիւ Սարգիս
- 29.— Պալէստինա-Այրէս՝ Պ. Կ. Թանկազեան
- 30.— Պաղատա՝ Պ. Մ. Գուլումճեան

Ասանցովէ դատ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ կարելի է գտնել Աթէնք՝ Հայ Ակումբ, Բիրէա՝ Մէլգարօն Վաթի Բ. յարկ թիւ 1 գրասենեակը (Ն. Ս. ի խմբագրատուն), Յարէթեան կղբարց ճաշարանը, նաև Հ. Մ. Ը. Մ. ի տեղական և արտասահմանեան մասնաճիւղերուն քով:

ՔՈՎԱԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

- 1.— Խմբագրական.— 2.— Հայ մարդիկ ընկերներուն՝ Օ. Ֆուսթանու. 3.— Յաթուլի Ե. Ռ. Հինգլեան: 4.— Հեղին գրօշակին՝ Ա. Ա. Յակոբեան: 5.— Մարմնակերպ.— 6.— Վասնդուր մոլորթիւններ՝ Տօքթ. Վ. Մարտիկեան: 7.— Նամակ՝ Մ. Ճէքուլի: 8.— Նամակ՝ Ի. Իսախան: 9.— Աթլէթիզմ՝ Մ. Մալումեան: 10.— Պահակութիւն՝ Ա. Կան ճէմպորին և Հ. Մ. Ը. Մ. ի Յուն. Շրջանի սկաուտները՝ Ս. Շիթունի: 13.— Նոր Սերունդի մասն. թղթակցութիւնները:

ՔՈՎԱԿՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՉԵԶԻ ՆՈՒՆԵՆ, ՀԱՅ ՏՂԱՔ

Այսօր մեր խօսքը, այս սիւնակներուն մէջ, նորէն ձեզի կ'ուղղենք, սիրելի՛ հայ տղաք: Նոր Սերունդը եթէ մեծերուն համար ազդեկութիւններու և ծանօթութիւններու աղբիւր մըն է, ձեզի ուղղակի հրահանգուելու և դաստիարակուելու միջոց մըն է: Եւ Նոր Սերունդին պարտքն է ձերից և լիովին հաւասարիչ մանաւանդ այդ վերջին կոչումին:

Լսեցէ՛ք ուրեմն, սիրելի՛ հայ տղաք: Լսեցէ՛ք թէ մեծ եղբօր փորձառութիւնը ինչե՛ր կրնա ըսել ձեզի, որպէսզի դուք աւելի բաղդաւոր ըլլաք քան ձեր մեծ եղբայրը, աւելի նուազ խարխափիք մթութեան և պարտաւթեան մէջ, քան ան, որ աւելի նուազ առիթ ունենաք ձեր սիրար թաթխելու հիասթափութիւններու և դժգոհութիւններու լեղիին մէջ:

Սկսինք ժամանակէն: Գիտէ՛ք թէ աշխարհի մէջ ամէնէն թանկարժէք բանը ժամանակն է, որուն զին վճարել կարելի չէ, նոյն ատեն, դժբաղդաբար, ամէնէն քիչ գնահատուածը՝ մարդերու մեծամասնութիւնէն: Մարդիկ կ'աճապարեն որ ժամանակը շուտ անցնի, երբ ան արդէն չափազանց արագ կը վազէ և շատ քիչերու տրուած է իրենց շունչը պահել անոր արագութեան հետ:

Ժամանակը գնահատել՝ խմաստութեան առաջին քայլն է, և կեանքը շիտակ կէտէն սկսելու եղանակը, սիրելի՛ հայ տղաք: Կը տեսնէ՛ք ձեր մեծ եղբայրը, որ այսօր սպիտակ մագեր ունի իր գլխուն վրայ, երէկ ճիշտ ձեզի պէս էր, թարմ, ուրախ ու անհոգ, կրակուրոց: Այսօր ան կ'ափսոսայ որ չի գնահատեց և չի գործածեց իր թարմ տարիներուն ամէն մէկ վայրկեանը, բայց ափսոսալը օգուտ չունի, գացածը ետ չի գար:

Ամէն երեկոյ երբ անկողին կը մտնէք քնանալու համար, հինգ վայրկեան տուէք սա հարցումին խիտ ու անզօք քննութեան, «Միտքս, հոգիս և ֆիզիքս աւելի ուժեղ ար այսօր երէկէն աւելի օգտուեցա՞ն» և կամ՝ սա որոշումին, «Վաղը այսօրէն աւելին պիտի քննեմ»:

Վախցէ՛ք, հայ տղաք, անպէտ անցուած օրէն: Նայեցէ՛ք որ ամէն գիշեր նոր յառաջիմութեան մը գոհունակութիւնովը փակէք ձեր աչքերը, երբ անկողին կը մըտնէք յանգիստ օրուան աշխատանքին արդար կազդույրը ստանալու համար:

Անցնինք ուրիշ կենսական հարցի մը: Ի՞նչ պէտք է հասկնանք զարգացում, յաստիքութիւն բնութիւն: Ասոր պարզ պատասխանն է, — միշտ աւելին գիտնալ և աւելի լաւ բնել և հասնիլ անմրցելիութեան աստիճանին:

Բայց հարցը նոյնքան պարզ չէ երբ խօսակցութիւնը փոխադրենք զարգացումի սրակին վրայ: Մովորութիւն է ըսել թէ տղաք որոշ ձիրքեր և ընդունակութիւններ

ուենին և ուշադրութիւնը պէտք է կեդրոնանայ ատոնց մշակութին և կատարելագործումին վրայ միայն:

Սխալ ըմբռնումն է ասիկա զարգացումին և յառաջդիմութեան որ կրնայ տալ միայն միակողմանի և չափազանց պատուաւոր մարդեր: Այդ ըմբռնումով՝ տղայ մը կրնայ հրաշալի ջուժակահար մը դառնալ, ուրիշ մը՝ փիղի ուժին չափ գորութիւն ամբարել իր կարծրացած բազուկներուն մէջ, ուրիշ մը՝ լաւ գրող ըլլալ, աւելի ուրիշ մը՝ լաւ զինուորական մը լրաց իրենց ասպարէզէն դուրս՝ անոնք կրնան ըլլալ բոլորովին անպէտք ու անպիտան:

Զարգացումը ամէն մարդու համար, ամէնէն տաղանդաւորէն սկսած մինչև ամէնէն հասարակ միտք ունեցողին, պէտք է նշանակէ մշակութեան ներդրանքը և յարգանքը ի նկատմամբ իւր մտքի, հոգիի և ֆիզիքական ուժերուն:

Ներկայ դարը հիներէն կը զանազանուի անով, որ հաւաքականութիւնը ամենամեծ չափով չէզոքացուցած է անհատականութիւնը և իր վրայ վերցուցած է մարդկային բոլոր հարցերուն պատասխանատուութիւնը:

Առաջ, ժողովուրդներ կրնային չմտածել, չզգալ, չչարժիլ: Անհատներ կ'ընէին այդ բոլորը, և ժողովուրդներ կը հետեւէին միայն: Միապետին, մեծին կամքը, անոր միտքը, անոր ոգին, անոր զայրոյթը ամէն ինչ էին:

Հիմա այդպէս չէ: Ժողովուրդին միտքը, անոր կամքը, քաջութիւնը, սէրը և առելութիւնը խարխիւր կը կազմեն ներկայ ընկերային և քաղաքական կառուցուածքին:

Այնքան ամուր, հաստատուն և ապահով է այդ խարխիւրը, որքան մշակուած են ժողովուրդը բազմացնող ամէն մէկ անհատին ուժերը:

Այդ ամէն մէկ անհատին մէջ գուն կաս անպայման, սիրելի՛ հայ տղայ: Երբե՛ք մի ըսեր, թէ ես նկարչութեան ձիրքն ու տաղանդը ունիմ, գիրքը ընկերոջս կը վերաբերի. երբե՛ք մի ըսեր թէ ես գիրքն ու գիտութիւնը կը սիրեմ, անոնց ընդունակութիւնն ունիմ, մարզանքն ու սքառուտութիւնը ընկերոջս կը վայրեն. երբե՛ք մի ըսեր թէ ես լաւ առևտրականի մը խմորն ունիմ, հարստանալու մասնագիտութեան պիտի տիրանամ, հարստութիւնը իմ վաճառ պիտի ըլլայ, քաղաքացիական ու ընկերային պարտականութիւններու պատրաստութիւնը գործն է ընկերոջս, որ կեանքին մէջ չպիտի հարստանայ և չպիտի վայելէ դրամին պաշտպանութիւնը...:

Այդ բոլորէն գուն քու բաժինդ պէտք է ձեռք բերես: Ծիշտ է, ամէն մարդ, ամէն մարդ կրնայ զօրաւոր կամք մը և հանրային լաւ ոգի մը մշակել իր մէջ, կրնայ իր գատնութիւնը լաւ և գիտակից կերպով գործածելու չափ մտաւոր զարգացում ձեռք բերել, կրնայ մարդուած, թրծուած և կարծրացած մարմին մը ունենալ:

Զարգացումի այս ներդաշնակութիւնը բացարձակ անհրաժեշտութիւն մըն է ներկայ մարդուն համար, սիրելի՛ հայ տղայ, ու ասիկա արգելք մը չէ որ մարդ իր մէջ ունեցած մասնաւոր ընդունակութիւնն ալ շարունակէ մշակել և տիրանայ առաջնութեան անոր մէջ, երբ ուրիշ մարդերու մէջ կը մնայ օգտակար, վստահելի և պարզ մէկը, պատրաստ պատասխանելու ընկերութեան բոլոր կոչերուն, բոլոր պէտքերուն:

Կարգացէ՛ք ուրեմն, սիրելի՛ հայ տղաք, կարգացէ՛ք շատ և լաւ. մարդացէ՛ք ձեր մկանները, տիրացէ՛ք արագութեան, տակունտութեան, չարքաշութեան. զօրացուցէ՛ք ձեր կամքը, ամէն օր քիչ մը աւելի զմուարբին հետ գտեմարտելով. լեցուցէ՛ք ձեր սիրտը «ժողովուրդին հետ, ժողովուրդին համար» մեծ սկզբունքին մաքուր օգովը, որպէսզի այդ սիրտը մեծնայ և հաւաքական երջանկութեան աղբիւր մը դառնայ:

Հիմա ուրիշ կէտ մըն ալ, և կը փակենք այսօրուան խօսակցութիւնը: Մի՛ վախ՛նաք, երբ ձեզի ըսեմ թէ հայելին օր մը ցոյց պիտի տայ ձեզի սպիտակ մազեր և թարմութիւնը կորսնցուցած դէմքեր: Հոտ հասնիլը չէ որ պէտք է վախցնէ ձեզ, այլ անպատրաստ հասնիլը:

Երբ պատրաստուած կը հասնիք կեանքի այդ շրջանը, անոր մէջ ալ կան ուրիշ անուշութիւններ, որ պիտի վայելէք: Պիտի խօսիք և պիտի լսեն ձեզ, պիտի գրէք և պիտի կարդան ձեզ, պիտի հրահանգէք և պիտի գործադրեն ձեր հրահանգը, պիտի կառավարէք, և ամբողջ ժողովուրդ մը ձեր ձեռքերուն մէջ պիտի դնէ իր հանդիստը, խաղաղութիւնը, ապահովութիւնը և արգարութիւնը:

Այդ փառաւոր օրէրերուն համար ի՞նչ պէտք է ըլլան գլխաւոր յատկանիշները ձեր պատրաստութեան: Շատ բան կարելի է ըսել այս մասին, բայց երկու յատկանիշ բաւական պէտք է ըլլան այսօրուան խօսակցութեան համար, ԿՍՐԳԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽԸՂՃԱՄԻՏ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ:

Այս երկու մոգական յատկանիշներուն մէջ, սիրելի՛ հայ տղաք, մարդկային ընկերութիւնը պիտի գտնէ իր կառավարելու դժուարութիւններուն լուծումը: Կարգապահ մարդիկ պէտք չեն ձգեր օրէնքներու, որոնք շատ յաճախ յաջողօրէն պարտադրուելու համար՝ կ'ստանան բռնատիրական անտանելի բնոյթ: Միւս կողմէ, խղճամիտ հեղինակութիւնը առիթ չի ձգեր զժողովութեան և ըմբռնութեան:

Գիտակից կարգապահութիւն՝ օրէնքին սարսափովը միայն ցոյց տրուած ահամայ հնազանդութեան տեղ, և ծառայութեան ոգիով սիրուած հեղինակութիւն՝ բռնատենչիկ իշխանամոլութեան տեղ, — ահա՛ ինչ որ պէտք է ցուցադրէ ամէն մարդ, երբ մէկ թէ միւս դիրքին մէջ է, և ահա ինչ որ պիտի անհետացնէ ամէն վտանգ անիշխանութեան և գերութեան՝ ընկերային և քաղաքական կեանքին մէջ:

Սիրեցէ՛ք կարգապահութիւնը, սիրելի՛ հայ տղաք, սիրեցէ՛ք զինուորի ջերմոտանդութեամբ, և սքառուտի այդ առաքինութիւնը ցուցադրեցէք որքան ձեր բանակատեղիին, նոյնքան ամէն վայրի մէջ, ամէն գործի մէջ, ամէնքին հանդէպ:

Սեւեռեցէ՛ք ձեր միտքը այն խղճամիտ հեղինակութեան վրայ, որ գուրգուրանք ծառայութիւն և լաւ առաջադրութիւն կ'արտացոլացնէ ժողովուրդին համար:

Ներկան՝ պատրաստութեան համար, ապագան՝ օգտակար կեանքի և ծառայութեան համար: Որքա՛ն քաղաւոր և նախանձելի էք, սիրելի՛ հայ տղաք:

ԼՍՅ ՄԱՐԶԻԿ ԸՆԿԵՐՆԵՐՈՒՄ

Մրտի անխառն հրնուանով սեղեկացայ որ Ձեր Մարմնակրպական Միութիւնը կը հրատարակէ՞ պարբերաբերք մը մարզական եւ սկսուսական շարժումը տարածելու համար:

Աւելորդ կը համարեմ հոս բուել մարմնակրպական օգուսները գորս դուք անցուց գնահատելով ե որ ձեր գանազան հանոյքներուն մեջ մարզակնիքն անխապասուութիւն կուսաք եւ կ'աւխաւսիք ձեր մարմնը գորացնելով առողջութեան սիրանալ:

Որչա՛փ ուրախութիւն կ'զգամ երբ կը սեանեմ նոր սերունդը որ կը վազէ դեպի մարզաբան եւ ինչ յիւսակներ կը ձնին մտքի մեջ: Կը յիշեմ որ՝ ժամանակաւ ես ալ ձեզի պէս անգուս պիտի անգուս կը հետեւէի, մինչ եք ուզէի՝ ուրիշներու նման ես ալ կրնայի ժամանակա սպաննել սրհարաններու եւ ուրիշ անբարոյացուցիչ վայրերու մեջ: Այսօր տար տարուան մարզիկի կեանք մը վերջ՝ ա՛լ աւելի համոզուած եմ մարմնակրպական օգուսներուն մասին:

Աւխասեցէ՛ք ուրեմն, սկա՛ք, ձեր ամբողջ խանգավառութիւնով հետեւեցէ՛ք ամէն սեւալ մարզակնի: Ես ալ իմ կարգիս, ձեր ամուսբերքի սիւնակներէն պիտի աւխաւսիմ ձեզի օգտակար ըլլալ իմ տանեակ տարուան մարզակնի փորձառութեամբս:

ԹԱՐԳՄ. ԹՈՒՆԱՐԷՆԷ Ս. Ե. Թ. ՅՈՒՍԹԱՆՈՍ

Յ Ա Ռ Ա Ղ

Կը չիշեմ թէ, տարիներ առաջ, Հ. Մ. Լ. Մ. ի վարչական ժողովի նիստերէն մէկուն մէջ սա խնդիրը ծագեցաւ թէ՛ Սկաուտութիւնը մարմնակրթանքէն պէտք է բղխի թէ՛ մարմնակրթանքը սկաուտութենէն: Աղէկ չեմ յիշեր սակայն թէ՛ ո՞ր աստիճան կարեւորութիւն արուեցաւ խօսակցութեան ընթացքին պատահաբար ծնած այս գաղափարին, գործնական եզրակացութեան մը յանդեպնելու համար զայն:

Այնպէս ինչպէս կ'ըմբռնեմ ես խնդիրը, մարմնակրթանքն է որ պէտք է բղխի սկաուտութենէն, այսինքն՝ մարմնակրթանքը բոլոր ներգաշնակ գաստիարակութիւնը հաւասար կարեւորութեամբ մարմնին և հոգիին, Հին Յունաստանի ըմբռնումին համաձայն:

Կրկնապէս շնորհաւորելի կը գտնեմ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵՐ» ի գաղափարապաշտ անձնուէր հիմնադիրները որ ոչ միայն զիբաւ գուշակելի դժուարութիւններով և զհոգով լինելով Ռ.Ի.ՉԱՅԷՆ կն հրատարակել որքան սիրուած նոյնքան օգտաշատ թերթ մը, այլև՝ վերը ցոյց արուած ոգին զնեկ անոր մէջ:

Առաջին երեք թիւերէն գտնելով, թերթը, գերծ սնուցիլով հոտող սեւէ ձգաւմէ, շեշտակի կը գիմ, իր նպատակին, այն է գործնական թելադրութիւններ ընել, շատ պարզ սճով մը, մարմնական և հոգեկան գաստիարակութեան համար:

Ի ոգուէ կը մագթեմ որ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵՐ» չուսով գտնէ այն նիւթական և բարոյական քաջութեան թիւեր որուն իսկապէս արժանի է՝ այն իրապէս ազգօգուտ ծառայութեան համար զոր մատուցանելու կոչուած է արդի հայ իրականութեան:

Ամէն բանէ առաջ, նոր սերունդին բարոյական աւերքը պէտք է խնամել և ես չեմ գիտեր այս նպատակին ծառայող լաւագոյն միջոց մը քան սկաուտութիւնը, ճշմարիտ և ոչ խարբախեալ սկաուտութիւնը

աւելորդ է բաւել, այն սկաուտութիւնը զոր յղացած է Պէյտըն Բաուլի որքան զբաղան նոյնքան գաղափարապաշտ հոգին:

Սկաուտական կազմակերպութեան մանրամասնութեանց մասին կրնան հակառակորդներ գտնուիլ: Այսպէս, Ֆրանսացի սկաուտներու ազգային համաժողովին մէջ, որ տեղի ունեցաւ Բէնիտի մէջ 1925 զեկտ. 27-29, և որու մասին մտադիր եմ տեղեկութիւններ տալ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵՐ» ի ընթերցողներուն՝ առաջին առթիւ, տեղեկագիրներէն մէկը կը ներկայացնէր սկաուտութեան զէմ արտայայտուած առարկութիւններ:

Բայց ոչ ոք կրնայ ուրանալ այն շատ ողջամիտ մանկավարժութիւնը որ կը կաղմէ սկաուտութեան հիմը: Ու պէտք է բոլոր սրտով մաղթել որ սկաուտական ոգին թափանցէ գայրոցական ամբողջ կազմակերպութեան մէջ:

Յառաջ, ուրեմն, ինչպէս կ'երգէին երբեմն Պոլսոյ սիրեցեալ հայ սկաուտները, յառաջ անվահեր, սիրելի՛ երիտասարդներ, լարի է գործը զոր եր կատարէք. ազգին խրախուղիտութիւնն է ձեր վարձքը:

Յառաջ, Յ. Թ. ՇԻՆՂԵԱՆ
17 Յուլիս 1926, 4 Պոլս

ԽՆԱՄԵՑԷՔ ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐԸ

Առաւօտ երեկոյ լուացէք ձեր ակուաները և վրձինով մաքրեցէք, եթէ առամնափոշի չկայ՝ պարզ օճառը կը բաւէ:

Թիթու և անուշ ըմպելիներ և ուտելիքներ շատ պէտք չէ գործածել, փաստակար ևն ակոսաներուն, մանաւանդ պղտիկ աղոյ: Պաղին վրայ տաք՝ և տաքին վրայ պղ ըմպելիներ խմելը շատ կը փաստէ ակուաներուն:

Եթէ կ'ուզուի հոտած շունչ չունենալ և փայլուն ու ձերմակ ակուայ ունենալ, ոգելից ըմպելի և ծխախոտ գործածելէ զզուշանալու է:

Ակուաներով սեւէ կարծր բան կոտրելու և կարելու չէ: «ԲՈՒԺԱՆՔ»

ԴՐՕՇԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Զ. ՀԵԼԼԷՆ ԴՐՕՇԱԿԻՆ

Լոյս ու լազուր երկինքն եղաւ քեզ խանձարուր.
Ուր ծնաւ քեզ խաչածեւ շանթն ասուածաւուր,
Ծովերն եղան քեզ օրօրոց խոզմալարիկ,
Ուր նիրհեցիր դուն ապագայ ինչպէս մորիկ:
Հեղինուհին՝ լուսանման սիրոյ գեղօն,
Կոստանդին Մեծ Կայսրը հօգօր, Քօլօֆօրօն՝
Սնուցին քեզ դիցազնութեամբն իրենց արեան,
Մինչեւ եղար շղթայագեծ ու յաղթական:

Եւ անկէ վերջ դուն յաղթարեաւ ձեռք ձեռք լար,
Որպէս քերթոյ կամ դիցազուն պսակուեցար,
Օրեր եղան դժխփի պէս չար ու խաւար,
Ուր դուն ինկար նիւններու մեջ սրահար:
Բայց ծնաւ միջ պերճահաննար ցեղը նեղէն,
Նոր հսկաներ Հեռակէսի գոռ արիւնէն,
Ուր գերութեան լուծն ու շարան խորհակեցին,
Եւ սաւրին քեզ հին օրերու փառքին կրկին:

Եւ հիմա դուն որպէս այլիք լուսակուսակ,
Հեղազայի բոցանման արեւին՝ սակ,
Մարտունի կոնակներուն պէս ներարձակ,
Կը նեղեցի՛ս, կ'ալեծփա՛ս յաղթահասակ:
Դուն հայրանքն ես ասուածներու մերկարեաւ,
Կամ փոքորկու՞մ Ափիլիսին բոցին անբաւ,
Դուն քե՛ փիւնիկ եւ քե խոսխոս մրրկանաւ,
Թռչններուդ սակ կը պահես փառքն անգրաւ:

Եւ դուն եղար ամենուն դեմ յաւե՛ս բարի,
Պարտութիւններդ անգամ եղան պսակ քեզի,
Հաննարդ քնդմիջ հառապայքեց երկր երկիր,
Տիեզերքին փարոս եղար ու շողացիր:
Հիմա ծփա՛ ծովերուդ պէս մերք մեզմ մեր, գոռ,
Եղիր այսպէս միջ անկաւառ ու փառաւոր,
Ուր դիցաւան Ագր պղէն մինչեւ Պոնտոս,
Գարձեալ ծաղիկերդ ալեծփան նեղեցանաւ:

— Պատիւ քեզի նեղէն դրօ:

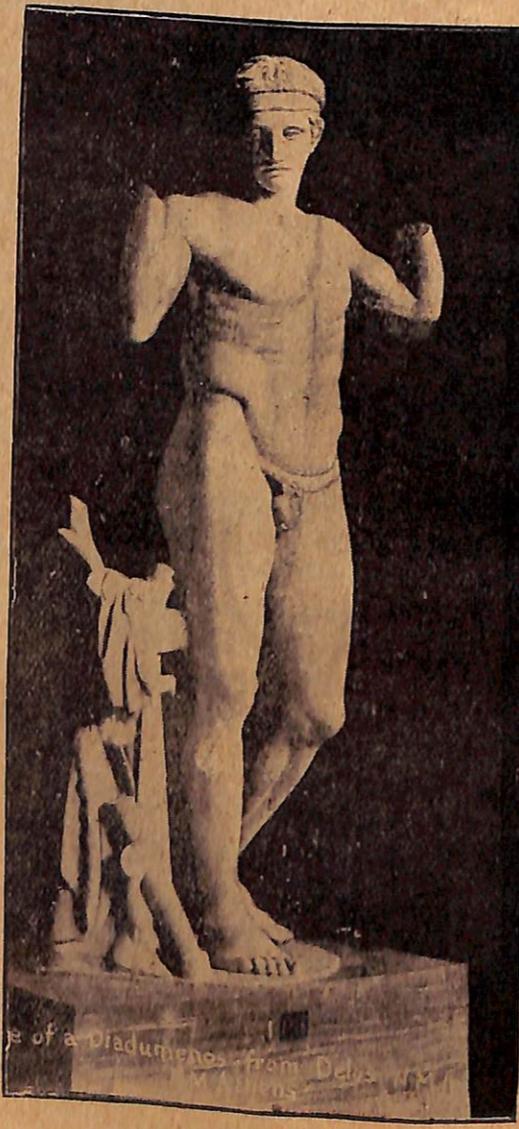
Ա. Ա. ՅԱԿՈԲՅԱՆ

ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԶՕՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՆ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՆ ՎՐԱՅ

ԳՐԵՑ ԲՐՕՅ. Ս. ՖԻԼԱՏԷԼՅԻՒՍ

Եթէ նոյն իսկ Հին Յունաստանը չէ՛ք ճանչնար և եթէ մարմնակրթութեան մասին գաղափար ալ չունիք, դարձեալ պիտի գուշակէք թէ՛ այն ազգը որ այդ հիանալի, ներդաշնակ, համաչափ, զեղակերտ և հնորհունակ մարմիններն ստեղծեց, զերազանցօրէն մարդիկ ազգ մըն էր, և որ մարմնակրթութիւնը կը պաշտէր և զայն իր գոթութեան պահպանումին զխաւոր ազգակներէն մին կը դաւանէր:

Եւրոպայի նախապիւն մարմնական պահպանութիւններէն և կամ իր ենթակայականութենէ: Այս նրբութիւնները մեր օրերու արուեստին համար անհասկնալի կը մնայ, քանի որ այսօր արուեստը դրամին և անձնական փառասիրութեան կը ծառայէ:

ԳԻՍՂՈՒՄԵՆՈՍ

Հին արձանագործութեան պատմութիւնը մեզի կ'աւանդէ թէ՛ բազում արձանագործներ միայն մարդիկներու անդրիներ կերտելով կ'զբաղէին, մասնաւորաբար Պելլոպոնէսի մէջ, ուր կը գտնուէին մարմնակրթութեան երկու սրբավայրերը, կղիմպիա և Նեմէա, երկուքն ալ ամենագոր Արամազդի պաշտպանութեան տակ: Այս երկու վայրերը և Յունաստանի ուրիշ բազմաթիւ քաղաքներ, ինչպէս Աթէնք, Եգինա, և Եգէականի կղզիներէն շատերը, ինչպէս Բիոս, Թինոս, Փարոս, Կրետէ և ուրիշներ, Ը. դարէն սկսեալ, Յունաստանի բոլոր քաղաքներու արուեստի գործերը հայթայթեցին և հիանալի մրցակցութիւնով մը համահնչելեական մարդական խաղերու յաղթականներուն անդրիները կերտելով միայն զբաղեցան:

Հեղինակները այնչափ կը պաշտէին բացարձակ զեղեցիկը, որ դարերով մարդիկներուն չէին թույլատրեր Ողիմպիոյ կամ Դելփիոսի սրբազան պարտէզներու պէս սրբավայրերու մէջ իրենց արձանները գեանդել, ուր կարելի էր միայն կանգնեցնել բացառիկ զեղեցիկութեամբ օժտուածներու անդրին: Այսպէսով արուեստագէտին հնարաւորութիւն կը տրուէր արտադրելու արուեստի զեղեցիկ ու կատարեալ, մէկ խօսքով, զերազանց գործեր, ստանց ազգը-

Հին Յունաստանի արձանագործութեան վարպետները մարդկային մարմնոյն ուսումնասիրութիւնը այնչափ յառաջացուցին որ Ե. դարուն Փիլիպոսի ժամանակակից և անոր դասընկեր Արկոսցի մեծանուն արձանագործը՝ Բոլիկլիտոս, կրցաւ երեւան բերել մարմնական զեղեցիկութեան գաղափարը, այսինքն, ճշգրտօրէն արուեստին մէջ բարձրագոյն ներդաշնակութիւնը սանձմանող մաթեմատիքական համեմատութիւնները: Այս դրութիւնը հին յունական արուեստին անձանօթ չէր: Հելլէն ճարտարապետութիւնը Պիլեթագորասի թուական տեսութիւնը արգէն կը կիրարկէր, ինչ որ մեծ հմտութիւնով կ'ապացուցանէ հնագէտ-ճարտարագէտ Աթ. Եօրկիատիս իր վերջերս հրատարակած երկասիրութեան մէջ: Չէ՞ որ արգէն թիւերը ամէն ստեղծագործութեան հիմը կը կազմեն:

Բոլիկլիտոս նոր զիւտ մը չըրաւ, այլ ան յաջողեցաւ միայն հինէն ի վեր գոյութիւն ունեցող մաթեմատիքական համեմատութիւնները կիրարկել, զանոնք բիւրեղացնելով և մարմնաւորելով իր գլուխ գործոցին վրայ, որ այդ իսկ պատճառով «ԿԱՆՈՆ» անուանուեցաւ: Այդ արձանը Դիադումենոսն է, երկտասարգ մարդիկ մը, որուն ճակտին կապուած է ժապաւէն մը, ի նշան մարդական խաղերու մէջ իր տարած յաղթութեան: Ասոր յարեւմտան յատկութիւններ ունէր նաև Դորիփորոս, որ առաջինէն ջրի տարրերութիւն ունենալով, իբր տիպար ծառայեց յետագայ ժամանակներու բոլոր արձանագործներուն, և Բոլիկլիտոսի աշակերտները իրենց վարպետին

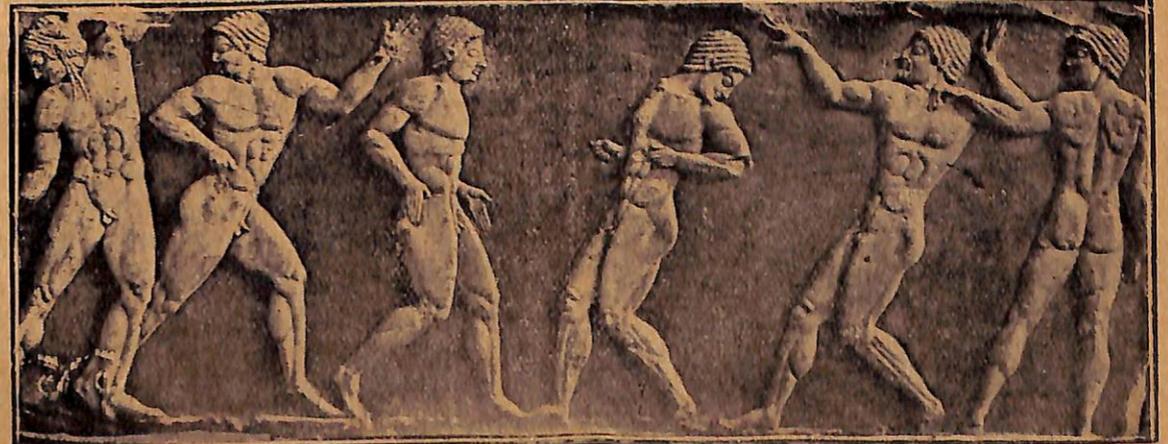
օրինակին հետեւելով միայն և միայն մարդիկներու արձանները պատրաստելով պարագեցան:

Դ. դարուն ծաղկող Սիկիոնցի մեծանուն արուեստագէտը՝ Լիւսիպոս, մարմնակրթութիւնը պաշտող մը և մարդկային զեղեցիկ մարմիններու հիացող մը ըլլալով կերտեց բազմաթիւ արձաններ, զորո մարդիկներու և ձիաւորներու ամենահաւատարիմ մարմնացումները կարելի է համարել: Լիւսիպոս թեթեւակի փոխեց Բոլիկլիտոսի համեմատութիւնները, տալով անոնց աւելի նրբութիւն և երկայնութիւն մինչ իր նախորդին արձանները աւելի քառանկիւնածև էին:

Այս նիւթը բաւականաչափ ընդլայնելու համար հարկ պիտի ըլլար հոս մի առ մի թուել Հին Յունաստանի արձանագործութեան պատմութեան զանազան շրջանները, որովհետեւ հին յունական արուեստը չէ արտադրած ուէ գործ որ իր վրայ մարմնակրթութեան գրոշմը չկրէ:

Հին Յունաստանի արձանագործութիւնը մինչև իր վերջին օրերը հաւատարիմ մնաց իր աւանդութիւններուն, և երբ ազգային ոգին այլևս մեռաւ ու հեղինակներու մեծեաններն ալ փակուեցան, վերջ գտան նաև Ողիմպիական խաղերը, որոնք հազար տարիէ աւելի ժամանակամիջոցի մը մէջ նորահաս սերունդը իր թարմութիւնով և իտէյալ նկարագրի բարձրութեամբ մարդազաշտերուն մէջ փայլեցուցին, որուն ի տես հեղին վարպետները յոգացան, կերտեցին և ստեղծեցին արուեստի անհամար հրաշակերտներ:

ԹԱՐԳՄ. Ս. Ն. ՇԻՅՈՒՆԻ

ՀԻՆ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐԸ ՑՈՒՑՆՈՂ ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ ՄԸ

ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ՄՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԳՐԵՑ 80ԳԹ. Վ. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

Անհրաժեշտ է որ մեր պատան հերը գաղափար ունենան այն մոլութ՝ անհերու մասին, որոնք կանխահասօրէն կը փացնեն մարմնը և կ'արգլին անոր բնականոն աճուածը:

Մարդկայն մարմնը հաճերաշխութեան ներդաշնակութեան գեղեցիկ օրինակը կուտայ: Ան բարդ մեքենայի մը կազմութիւնը ունի, որուն զանազան գործարանները զարար կը լրացնեն և մէկ ժասին խանգարումը կը խաթարէ ամբողջ աշխատութիւնը, որ ատեն՝ մեքենան կը դանդաղի և կ'անգ կ'առնէ:

Մարտդական գործարանը բնականոն կերպով պէտք է գործէ, որպէսզ ժարմնոյն հայթայթէ անհրաժեշտ կենսանիւթը՝ արիւնը, արեան շրջանը՝ գործարանը ի վճակի պէտք է ըլլայ յո արիւնը փոխադրելու մարմնոյն զանազ ն մասերուն մէջ՝ բջջները սնուցանելու համար և այսպէս յաջորդ սրբար:

Բնութիւնը կենսայր յաւերժացնելու համար երկու բնագր ստեղծած է կենդանին երունե մարդոց մէջ, և որպէսզի ամէն ոք սիրով գոհացնէ այդ բնագրը, լուսագոյն հաճոյքը կապած է այդ պահանջներուն:

Անհատը պահելու համար, կայ ուսելու բնագրը, ժարդ պէտք է ոտէ որպէսզ՝ ապրի, գոյութիւն ունենայ և գիտենք թէ ինչ մեծ հաճոյք է ուտելը:

Սերունդը, մարդկութիւնը յաւերժացնելու համար կայ սերնդագործելու բնագրը: Ուտելու բնագրով մարդ իր կեանքը միայն կ'սպահովէ, իսկ այս բնագրով ուրիշներուն կեանքը:

Այս երկու բնագրներուն գոհացման մէջ ժարդը օժտուած է բանականութեամբ՝ օգտակարը փասակարէն և գէշը լաւէն զանազանելու համար:

Ուտելու բնագրը չի նշանակեր ամէն բան ուտել, ամէն բան խմել, այլ ուտել և խմել այն՝ որ անհրաժեշտ է, այն՝ որ օգտակար է կեանքի պահպանման համար:

Նոյնպէս սերնդագործման բնագրն ալ պէտք է այնպէս մը գոհացուի, որ կեանք մը ստեղծելու ձգտումին մէջ կեանքեր չի խաժրէ...:

Ուտելու և խմելու բնագրն մէջ՝ ալքօլը այն նիւթն է որ մարմնոյն մէջ մտնելով զայն կը թունաւորէ և կ'սպաննէ:

Սովորութիւնը երկրորդ բնութիւնն է, ըսուած է: հաճոյք՝ համար առնուած ալքօլը, ժամ նակի՝ ընթացքին կ'ըլլայ պահանջ մը, ենթական իր կերած հացն չափ և երբեմն ալ աւելի անհրաժեշտութիւն կ'զգայ գոհացնելու այդ պահանջը և գերի կը դառնայ այդ սովորութեան:

Սովորութեան ենթակայ մը բուժել շատ դժուար է, բայց մ'շտ կարելի է զգուշացընել մոլութիւններէ: Լուսագոյն բարեբը, առողջ սովորութիւնները վարժարանէն, մանուկէն պէտք է սկսիլ և շարունակել պատանիներուն մէջ:

Արդ, մարզանքի նուիրուած մեր պատան հերը պէտք է լաւ գտնան թէ ալքօլը թոյն մ'է, ալքօլը մարդս անբան կը դարձնէ:

Ալքօլը, գինիի, օղիի, գարեջուրի՝ ձեւին աակ, երբ մեր մէջ մտնէ, կ'երթայ թունաւորել մեր կարեւոր գործարանները, որոնցմէ գլխաւորաբար ուղեղը և սիրտը, նպէս նոկեարդը և ստամոքսը կը տււծեն:

Մանաւանդ պատանիները, որոնց մարմինը դեռ չէ ստացած իր կաօրեալ աճուածը, շատ աւելի յիւրաւ կ'ազդուին ալքօլէն: Պատանեկութեան մէջ սկսուած մոլութիւն մը, այլ ս սովորութիւն կը դառնայ երիտասարդութեան մէջ: Ոճրագործներէն, յիմարներէն, թոյրախտաւորներէն, և կարգ մը վտանգաւոր հւանութեանց ենթակայ եղողներէն մեծ մասը ալքօլի զոհեր են: Ալքօլը մարմինը քանդելէ զատ, հոգին ալ, զգացումն ալ կը մեռնէ: ալքօլ գործածողները զրկուած կ'ըլլան բրութեան, անձնուրոթեան վսեմ զգացումներէն, յաճախ կ'իմանան որ ալքօլիք այր մը ձեռած կամ սպաննած է իր կինը կամ զաւակները:

Յիշեցէք, ցիխերուն մէջ տապալակող գինովը, չպիտ' սոսկայլ'ք դուք: վայրկեան մը ինքզնքնիդ անոր տեղը դնելով, ան ալ

այդ գինովութեան աստիճանին հասնելէ առաջ մէկ երկու դաւաթ օղիով կամ դարձուբով ընտելացած է մարդկութիւնը թշուառացնող այդ ալքօլին:

Թէ ինչպէ՞ս ալքօլը գերի կը դարձնէ մարդս, յիշե՛մ պղտիկ օրինակ մը: Ալքօլամոլ մը դարմանելու համար, սենեակի մը մէջ կ'առանձնացնեն արտաքին աշխարհի յարաբերութեան խզելով, որպէսզի բացարձակապէս ալքօլէն հեռու մնայ: Արդ, այս անրուժելի ալքօլիքը, իր առանձնասենեակին մէջ գիւտ մը կ'ընէ. ձեռքը անցած սրածայր գործիքով մը ինքզինքը կը վիրաւորէ, որպէսզի գինքը դարմանելու համար ստիպուին ալքօլ գործածել: Ալքօլին հոտը արդէն բաւական կ'ըլլայ իրեն ժամանակաւոր հաճոյք մը պարգեւելու երբ արիւնտա վէրքերը կ'ստիպուին ալքօլով մաքրել...:

Ալքօլի սիրուն, մոլիները, զեն քաշալի իրենց կամ ուրիշին կեանքը վտանգելու: Ալքօլին հեռ զեն հաշտուիլ մարմնամարդի պոչ-սքաուտի նուիրուած գեղեցիկ ծրագիրները: որով մեր պատանիները բացարձակապէս պէտք է հրաժարին ալքօլէն, ըլլայ ան զարեջուր, գինի, օղի ու գօնեաք և ոչ միայն ումպ մը բերանին պէտքէ՛ցնեն այլ հոտէն իսկ հեռանան, այս կը պահանջէ իրենց սեփական շահը, այս կը պահանջէ մեր աղգային շահը: Ալքօլը իրեն հեռ կը չոգիացնէ ամենագեղեցիկ ծրագիրները և կը թունաւորէ լուսագոյն տրամադրութիւնները: (Շար.)

6 Յուլիս 926
Հ. Մ. Ը. Մ.ի
Յունաստանի Շրջ. վարչութիւն Արեւիկ
Սիրելի Տիար,
Շատ լաւ բան մը բըւած էիք՝ մեզի դիկելով Սրասիումի մէջ սեղի ունեցող սկաուսական ցուցահանդեսին տոմսակները:
Ամէն վայրկեան Անիկա ինծի իրական վայելք մը եղաւ:
Նայ սկաուս սղաէր մեծապէս կը յառաջգիմեն: Արդարեւ նեմարիս հանայք մըն երեսները Նիլադայի երիտասարդութեան զարգացման համայնական շարման մէջ՝ հայ սկաուսները յոյն սկաուսներուն հետ:
H. C. Jaquith

Ի. ԻՍԱԽԱՍՍ
ՍԿԱՈՒՏ ԱՒԱԳ ԽՄԲԱՊԵՏ ԱԹԷՆՔԻ ՇՐՋԱՆԻՆ

3035 ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
Ա Թ Է Ն Ք
18 Յուլիս 926
Մեծայարգ Պր. Նախագահ
Հ. Մ. Ը. Մ.ի Շրջ. վարչութեան Արեւիկ
Յարգելի Տիար,
Հ. Մ. Ը. Մ.ի Յունաստանի Շրջանին կազմին պատուոյ անդամ ընելով շատ շնորհապարս կը բողոք գիս, որք ինծի համար անգնահատելի պատիւ մը կը սեպեմ, եւ որք կ'ընդունիմ մասնաւոր ուրախութիւնով ու հպարտութիւնով, Հ. Մ. Ը. Մ.ի բարձր առաջադրութիւններու պատկուամին՝ միտ օգնելու պատրաստ մնալով մեկեղ:
Նանեցեք ընդունիլ եղբայրական սիրոյ եւ յարգանքի զգացումներս:
Չերդ
Ի. ԻՍԱԽԱՍՍ
ՍԿԱՈՒՏ ԱՒԱԳ ԽՄԲԱՊԵՏ

Ա Ք Լ Է Թ Ի Զ Մ

Երբութեան, կամ ուրիշ առարկաներ որոնց ծանրութիւնը անցնելու չէ 250 կրամը:

Մէկ սանթիմ տրամագծով և մէկ մէթր երկարութեամբ դաւազաններ նետել՝ աջ ու ձախ ձեռքերով, շարաթը երեք անգամ, իսկ մնացած ժամանակի ընթացքին՝ կարեւոր է շուէտեկան մարզանքով մարմինը մշակել:

Բ.—9—11 տարեկան տղոց աթլէթիզմը: Թեթեւ վազքեր՝ 50 սանթիմ բարձրութեամբ արգելքներու վրայէն ցատկելով, 200 մէթրը 50 երկվայրկեանէն մինչև 8 վայրկեանի մէջ կտրելու պայմանաւ:

Ամէն երկու հարիւր մէթր վազքէ վերջ առանց չափի հեռաւորութիւն ցատկել, միշտ աւազի վրայ առանց մեծ ձիգի, ցատկել նաև բարձրութիւն՝ խաղի ձեւով, թիւ 5 գնդակներով հեռաւորութիւն և բարձրութիւն նետելու փորձեր ընել, վազելով գնդակ արձակել, իրարու գնդակ նետելով վազել, մէկ քիլոնոց փայտեր նետելու փորձեր ընել, ձեռքի և սաքի վրայ վազել մրցումի ձեւով:

Գ.—11—14 տարեկան տղոց աթլէթիզմը: 200 մէթրը 40 երկվայրկեանէն առնելու պայմանով վազքեր ընել, ապա՝ 100 առ 100 աւելցնել՝ առանց ժամանակը նկատի առնելու: Արագութեան վազքի փորձեր ընել 60 մէթրը տասը՝ և 300 մէթրը 50 երկվայրկեանէն առնելու պայմանաւ: Ցատկել կեցած բարձրութիւն և հեռաւորութիւն՝ առանց օրէնքի: Ընել ոտքի փորձեր կեցած ու պռկած, օրինակ՝ ոտքերը մէկ մէթրի չափ վեր բարձրացնել ու նաև մըկրատի ձեւով հանել ու գոցել: Աջ և ձախ ձեռքերով գնդակի հեռաւորութեան փորձեր ընել: գնդակ մը երկու քիլո կշռող տախտակի սղոցուքով լեցնել և ապա արագութեամբ իրարու նետել ու բռնել, նաև մէկ ձեռքով կեցած և ոյժ առած հեռաւորութիւն նետելու փորձեր ընել: Օրինական շրջանակի մէջ կենարով 3 քիլոնոց գունտ նետելու փորձեր ընել, նաև՝ մէկ քիլո ծանրութեամբ սկաւառակ նետել օրինական ձեւով, և նիզակ՝ միշտ ծայրէն, աջուձախ ձեռքով, որուն ծանրութիւնն ըլլալու է 700 կրամ:

Գժրազգարար մեր մէջ պէտք եղած չափով ոյժ տրուած չէ աթլէթիզմին, որովհետեւ Ա. ունեցած չինք պէտք եղած առաջնորդները, Բ. միայն ոգիմպիականներուն մէկ ամիս մնացած փորձի կը սկսինք և լիննալէն յետոյ կը ձգենք, անգամ մըն ալ յաջորդ տարուան ոգիմպիական մրցումներուն սթափելու համար, Գ. այն որ ձիրք ունի, անիկա կը հետեւի միայն, Դ. կ'առարկենք թէ՛ աթլէթիզմը ապերախտ է, Ե. որովհետեւ անհատական մարզանք բուսած բանը գոյութիւն չունի մեր մէջ:

Արդեօք չկա՞ն մեր մէջ մարզիկներ, որոնք կոչուած ըլլան հրաշքներ գործելու և աշխարհի ախտեանը դառնալու: Մենք կը պատասխանենք, — այո՛, կա՛ն, բայց որ կարեւորն է, զանոնք գօտեպնդող և յառաջ մղող ոյժն ու մթնոլորտն է որ գոյութիւն չունին: Եւ ասիկա կարելի է ունենալ՝ միայն ժողովրդական բայն խաւքու մէջ այդ ուղղութեամբ խոր հետաքրքրութիւն ու խանդավառութիւն ստեղծելով:

Սխալ է այն կարծիքը թէ՛ աթլէթիզմը 16 տարեկանէն կը սկսի: Նորագոյն բմբուներու մով ան կը սկսի 6էն: Բացատրենք:

Ա.— 6—9 տարեկան տղոց աթլէթիզմը. Թեթեւ վազքեր շրջանակի մը վրայ, մէկ վայրկեանի մէջ 200 մէթր վազելով վերջին 50 մէթրը փոքրիկ արգելքներով վերջացրնելու պայմանաւ: Վազքը պէտք է սկսիլ զանգաղ և հետզհետէ արագացնել ու յետոյ՝ նորէն զանգաղեցնել:

Ոյժ առած ոստում մը ընել և յետոյ 25—30 մէթր հեռաւորութեան վրայ փոքրիկ վազք մը կատարել:

25 սանթիմ երկարութեամբ չորս հատ փայտիկներ շինել և 200 մէթր շրջանակի մը վրայ չարել, ապա տղաքը 50ական մէթր հեռաւորութեան վրայ կեցնելով վազցնել, փայտիկները ձեռքէ ձեռք տալու պայմանաւ:

Գնդակ արձակել առանց ձեւի և հեռա-

ՊԱՀԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դ.—14—18 տարեկան տղոց աթլէթիզմը:

Ենթակային յարմարութիւններուն համեմատ կանոնաւոր վազքեր, — 60, 300 և 1000 մէթր, մրցումներու ընթացքին աշխատելու է միօրինակ վազել, այսինքն՝ սկսուածին պէս նաև վերջացնել: Ու բարձրութիւն ցատկել՝ միշտ մէջտեղէն, ցատկել նաև ուժով երկարութիւն և երեք քայլ իւրաքանչիւրին համար 3ական փորձը բաւական է: Զոդով ցատկելու փորձեր ալ ընելու է՝ առանց 2,50 մէթրը անցնելու:

16էն վերջ սկսիլ 900 կրամ ծանրութեամբ և մէջտեղէն ու օրինական ձեւով նիզակ նետել: Մինչև վեց ամիս 4 քիլոնոց գունտ նետել, իսկ 17էն մինչև 18 տարեկան նետել՝ 5 քիլոնոց գունտ: Փոփոխակի երկու ձեռքով, կեցած և ոյժ առած սկաւառակ նետել 16էն մինչև 18 տարեկան:

Այս սարիքէն վերջն է որ իւրաքանչիւր մարզիկ պիտի ձշտորոյժ թէ՛ ո՛ր սրբին մէջ ընդունակ է, ըստ այնմ իր փորձերը շարունակել կարենալու համար:

- Մարզիկի մը տասնարանեան:
- 1.— Ամենեւին ոգելից ըմպելի չզործածել:
 - 2.— Բնաւ չծխել:
 - 3.— Կանուխ պտուղի և կանուխ ելլել:
 - 4.— Առնուազն ճուղէս ժամ քնանալ:
 - 5.— Ննջասենեակներն օդատուն ու մաքուր պահել:
 - 6.— Ուտել չափաւոր:
 - 7.— Մնանիլ թարմ մսով, թարմ հաւ կիթով, թարմ բանջարեղէնով ու պտուղով:
 - 8.— Մարդուիլ բացօդեայ տեղեր, ինչպէս դաշտ և այլն:
 - 9.— Ընել ջուրի և արեւի լողանք:
 - 10.— Գիտական ձեւով մարձել բոլոր գնդերները:

Մ. ՄՍԼՈՒՄԵՍՆ

(Շար.)

Պահակութիւնը նուիրական առաքելութիւն մըն է, և վսեմ պաշտօն մը, որ նախախնամութեան մանրանկարը կը ներկայացնէ:

Պահակութիւնը տիեզերական պարտականութիւն մըն է, և անտեղիտալի պահանջ մը միանգամայն, որ ոսկեղէն շրջթայի պէս կ'երկարի բացարձակօ կակէն մինչև ամենաճանաչական կեանքն ու գոյացութիւնը:

Աստուած ինքն է առաջին և յաւիտեանական պահակը տիեզերքին ու կեանքին: Պահակութիւնը խոստումն է օրէնքին ու պարտականութեան: Անոր ձայնը Աստուծոյ ձայնն է, անողոր և արդար, անոր պողպատեայ բազուկը անձկելի և վճռական է, որուն առջև կը խոնարհին վեհապան ու քաղաքացին, ամենահօգոր կիրքն ու ամենանուիրական զգացումը:

Պահակութիւնը ազգին ու հայրենիքին, ընդհանրութեան և ընկերութեան մականն է, որ կը հարուածէ անաստողը, կամ հրբացանը՝ որ յիսուն քայլ միջոցի վրայ, զինքը մտիկ չընողին ձակտին՝ կը կրակուի անգթօրէն:

Այն ժողովուրդներն ու անհատները որ ընտիր պահակներ չեն, և չեն յարգեր պահակներն ու չեն խոնարհիր պահակութեան և անոր նուիրականութեան առջև, անոնք զատապարտուած են անդառնալիօրէն վազ կամ ուշ կորնչելու:

Տիեզերքին մէջ ամէն բան, գործարանաւոր և անգործարանաւոր, բոլոր բոլորը, նախ և առաջ պահակներ են, պահակներ՝ իրենց համար, պահակներ՝ իրենց զրացիին համար:

Կեանքին ու տիեզերքին պահակն է Աստուած, հայրենիքին պահակն է զինուորը, ընկերութեան պահակն է ոստիկանը, սպետական ոգին ու գրոշակին պահակն է սկաւառը, սպառազինուած՝ իր երգումով ու դաւանանքով, իր ուխտով ու նշանաբանով:

լել հնութիւնները, թանգարանը, քաղաքին հետաքրքրաշարժ վայրերը և շրջակայ գործարանները:

Շարաթ կէսօրէ վերջ բոլոր սկսուածները կրկին համախմբուեցան Սթատիուսի մէջ և տողանցքի վերջնական փորձերը կատարելէ վերջ ամբողջ կազմով շրջագայեցան քաղաքին գլխաւոր փողոցներուն մէջ առաջնորդութեամբ իրենց նուագախումբին: Աթէնք այս առթիւ լուսագործուած էր և աննկարագրելի խանդավառութիւնով մը կ'ողջունէր նոր սերունդը: այս փառահեղ ցոյցը:

Յուլիս 4 կիրակի օրը Յունաստանի սկսուածական տարեգրութեանց մէջ յիշատակելի պիտի մնայ իր մեծաշքութեամբ:

Առաւօտեան ժամը 10-ն սկսուեալ ընդհանրապես Պր. սիմիցաքիսի ղեկավարութիւնով տեղի ունեցան սկսուածական մրցումները:

Ա. — Մօրսի հեռագրատառերով հաղորդակցութիւն: — Այս մրցումին մասնակցեցան 8 խմբակներ, որոնցմէ առաջին հանդիսացան Բաթրասի, (սկ երկրորդ՝ Աղեքսանդրիոյ, և երրորդ՝ Քիոսի խմբակը:

Բ. — Նախնական դարձանումներու մրցում. — Այս մրցումին մասնակցեցան 9 խմբակներ, որոնցմէ առաջին հանդիսացաւ Սիրայի և երկրորդ՝ Սելանիկի ծովային սկսուածները:

Յետոյ Սթատիուսի կեդրոնը կ'սնգնած անթել հեռագրով հաղորդակցեցան Գ. օրը կ'ին հետ: Առաջին հանդիսացան Աթէնքի, և երկրորդ՝ Աղեքսանդրիոյ ծովային սկսուածները:

Կէսօրէն վերջ անհամար բազմութիւն մը Սթատիուս խումբէն էր և անոր մարմարայ ռասախնաններուն վրայ մըջիւն: Երամի երեսը կը գոյնէ:

Ժամը 4:30ին Սթատիուսի դռնէն մուտք կը գործեն սկսուածական շարքերը առաջնորդութեամբ Գալաթայի սկսուածներուն:

Ժամը 5ին կը հասնի Հանր. Նախագահ Զօր. Բանկայօս, որ բոլոր սկսուածները աչքէ կ'անցնէ և յետոյ կ'սկսի տողանցքը:

Նախ կ'անցնին Աթէնքի ձիաւոր սկսուածները և յետոյ կուգան Բարձր Աղեքսանդրիոյ Սիրայի, Վօլոյի, Բաթրասի, Էլիոնի, Քալաժաթայի, Կորնթոսի, Թրիքալայի, Քէֆալօնիայի, Քորֆուի, Էտեսայի, Սելանիկի, Փրորնայի, Սէրէզի, Կրէվինայի, Նաուսայի,

Զիլիաքովի, Տրամայի, Բիրէայի և ամէնէն վերջ Աթէնքի սկսուածները, որոնց հետ նաև Հ. Մ. Ը. Մ. ի Աթէնքի սկսուածները:

Յետոյ տեղի ունեցան մարզական-սկսուածական զանազան ցուցադրութիւններ, որոնցմէ է՛ն հետաքրքրականը հրապարակին մէջ տեղ չ'իւնուած արուեստական լիճի մը մէջ ընկողմած նաւի մը ցուկն էր, որուն վրայ նաւարեկեալները կ'իսամբակ՝ նաւուն եզերքը համախմբուած օգնութիւն կը հայցեն, մինչ ծովային սկսուածները անմիջական ազատարարական աշխատանքի լծուելով կ'ազատեն դասունք:

Սելանիկի սկսուածներէն խո մը մը բուրգ կը կազմէ: Ամէն կողմ անօրինակ եռուզեռ կը տիրէ:

Յանկարծ հրապարակին մէկ ծայրէն թանձր ծուխեր կը բարձրանան: Շարժական տունը հրդեհուած է: Երկվայրկեան մը չ'անցնիր և անա հրչէջ ինքնաշարժներ յատկապէս մարզուած սկսուածներու ղեկավարութեամբ կայծակի արագութեամբ կը հասնին և 5 վայրկեանի մէջ հրդեհը կը մարեն:

Մինչ անդին Քիոսի սկսուածները տեղական տարազով տեղական պարեր կը պարեն:

Ի վերջոյ այս ընդհանուր խանդավառութեան մէջ, Նախագահ Զօր. Բանկայօս սկսուածներուն կը յայտնէ իր անսահման գոհունակութիւնը, յաղթականներու բաշխելով յատկացուած մրցանակները:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Յունաստանի շրջանի սկսուածները այս փառայեղ հանդիսութեան ասնակցեցան 80 սկսուածներէ բաղկացած մեծ խումբով մը, բոլորն ալ առոյգ ու կայտառ, կողկ ու ժաքուր հանդերձանքով, ուր անոնք արժանաւորապէս ներկայացուցին հայ սկսուածութիւնն ու հայութիւնը:

Տողանցքի պահուն կուռ և անվեհեր քալուածքով ընդհանուրին «գիթօներ»ուն ու ծափերուն արժանացան: Յատկանշական էր մանաւանդ Գալաթայի և Մակեդոնիոյ յոյն սկսուած եղբայրներու Հ. Մ. Ը. Մ. ի սկսուածներուն համար ըրած խանդավառ ու որոտընդոտ ծափահարութիւնը:

Յոյն սկսուածական կ'ըրոնի շարքերը առաջ այս շքեղ ճէմպօրիին մասնակցելու դրկած հրա էրը՝ Հ. Մ. Ը. Մ. ի սկսուածները կատարելապէս արժեցուցին ի փառս հայութեան:

Ս. ՇԻԹՈՒՆԻ

ՄԱՆԱԽՈՐ ՅՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պ. ՍԵՊՈՒՀ ՄԱՆՏՈՒՑԵԱՆ ԵՒ ԻՐ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մարսելի մասնահիւլի անդամներէն Պ. Սեպուհ Մանտոյեան. որ անցեալ տարի Բարիզի մէջ առաջնութիւնը իրենց 35 հայ մրցումներու մէջ, եւ յետոյ Մարսելի մէջ ալ երկու անգամ նոյն փառ-

Պ. ՍԵՊՈՒՀ ՄԱՆՏՈՒՑԵԱՆ

ին արժանացաւ, իսկ այս տարի իր փորձերը կանոնաւորելով ունեցաւ շատ կարեւոր յաջողութիւններ, ինչ որ հայ անուր Բանիցա արժանագրել տուաւ Ֆրանսական քերթերու մէջ խոսք գիբերով:

Սեպուհ բնիկ երգիկացի է եւ հազիւ 20 տարեկան. ապագայ խոսացող արիւթ մըն է: Մասնակցած է երկու տարուան ընթացքին 21 մրցումներու, որոնց մէջ հինգ անգամ առաջին, երկու անգամ երկրորդ եղած է, իսկ մնացեալներուն մէջ կամ հեծելաճիւղ կոսրած է եւ կամ լասիկը պայքած:

Վերջին մրցումը որ կազմակերպուած էր Վելօ Գլիւպի կողմէ, մասնակցեցան 186 մրցորդներ, 95 ֆրիմէք հեռաւորութեան մը վրայ, 3 գառիվար եւ երկու գառի վերուր Սեպուհ նորէն յաղթութեան պատկը իրենց 186ի մէջէն ստանալով Ս. Անտոնի քաղիկ կողմէն ծաղկեպսակ մը եւ յաղթութեան համբոյր մը՝ նոյն քաղի գեղեցիկն Օր. Սիլվանէն, իսկ իբր մրցանակ ստացաւ 700 ֆր. արժեքով հեծելաճիւղ մը: Ան կը պատրաստի ներկայիս 200 ֆրիմէք հեռաւորութեան մը, որ տեղի պիտի ունենայ՝ Յուլիս 4ին, մենք մեծ յոյսեր ունինք որ ան կրկին հայ անուր պիտի պանծացնէ. սրանց յաջողութիւնը կը մաղթենք իրեն:

ՇԵՐ Վ.Գ.Բ
27 Յունիս 926,
Մարսելլ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ը ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Իզմիրի աղէտէն յետոյ թոքահայութեանէն հոծ զանգուած մը ինքզինքը նետեց եւրոպական այս կամ այն հիւրընկալ երկիրներու գիրկը, ուր, ըստ սովորութեան, բնուեր հայ գաղթականի խրճիթի կողքին շինուեցան աւանդական գաղտնի ու եկեղեցիներ, բնակարաններ հարկի մը, — Հ. Մ. Ը. Մ. ին:

Մարսելլ, յարաբերաբար միւսներուն, հայ գաղթականական նշանակելի կեդրոն մըն է, ուր կարգ մը մշակութային հաստատութիւններու հետ զուգընթացաբար կը գործէ նաև Հ. Մ. Ը. Մ. ը, որ երկու տարուան կեանք ունի, և որ հայութեան ամէնէն պատուական և ամէնէն ներկայանալի ոյժն է:

Մարսելլի մէջ գոյութիւն ունին սպանիական, իտալական և յունական գաղութ-

Մարտիի Հ. Մ. Ը. Մ.ի սկաուտները Ֆրանսացի սկաուտներու հետ՝ արշավի ընթացքին

ներ, որոնցմէ և ոչ մին այնքան լաւ կազմակերպուած է սկաուտական—մարզական տեսակէտով որքան հայ գաղթականութիւնը, և որոնցմէ ոչ մէկն ունի նոյնիսկ ֆութպօլի խումբ մը, իսկ մեր Հ. Մ. Ը. Մ.ը ունի անկէ երեք հատ, երեքն ալ իրարմէ գերազանց:

Նախ քան տեղական Հ. Մ. Ը. Մ.ի կազմակերպութիւնը, հայ սկաուտ—մարզիկները օտար միութիւններն ու խումբերը կը զարդարէին իրենց մարզական յատկութիւններով, բայց երբ Հ. Մ. Ը. Մ.ը կազմակերպուեցաւ, բոլորն ալ լքեցին իրենց նախկին տեղերը և բոլորուեցան Հ. Մ. Ը. Մ.ի գրօշակին տակ, յետագային անոր փառքն ըլլալու համար:

Սկաուտ խմբապետ Պ. Մ. Մալուսեանն եղաւ տեղական Հ. Մ. Ը. Մ.ի հիմնադիրն ու ողին, որ կը շարունակէ մնալ դեռ մինչև այսօր: Մարտիի հայ երիտասարդութիւնը շատ բան կը պարտի անոր եռանդին և տենդայոյզ աշխատանքին:

Հ. Մ. Ը. Մ.ը Մարտիի մէջ ունեցաւ ցարդ երկու ողիմպիական, — 1925ին և 1926ին: Այս վերջինը շատ շքեղ անցաւ և շատ պատուարեք եղաւ հայութեան համար, որուն արձանագրութիւնն «Նոր Սերունդ»ը

Հ. Մ. Ը. Մ.ը Մարտիի հայ գաղթականութիւնը և հայութիւնը առհասարակ շատ բարձրացուցած է օտարներուն՝ ժանաւանդ փրանսացիներուն աչքին առջև:

Մ. ԵՐԵՎԱՆԵՆԵՑ

Διευθυντής-Υπεύθυνος
ΑΡΑΚΕΛ ΠΕΤΡΟΣΣΙΑΝ

NOP *SEROUNTE
Revue Illustrée
Organe de l'Union Armenienne
de Culture Physique et de Scoutisme
Adresse, A. BEDROSSIAN
Poste Restante, le Pirée (Grèce)

Խ Մ Բ Ա Գ Բ Ա Կ Ա Ն Կ Ա Զ Մ

ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ՎԱՐԻՁ Ս. ՏՍՄԷԱՐԵԱՆ
ԽՄԲԱԳԻՐ Ա. Ա. ԵԱՆՈՒՅԱՆ

ՏՊԳ. «ՆՈՐ ՕՐ» ԱՌԷՆԳ

Յոյն կարեւոր օրաթերթերէն մին՝ «Նէոս Աղօն» իր 5 Յուլիս 926 թուակիրով Հ. Մ. Ը. Մ.ի Յունաստանի շրջանի սկաուտներու մասին կը գրէ:—

Յոյն սկաուտներու կողքին, երէկուան տղանցքին, ժասնակցեցան նաև ժառուր հագուած և անվեհերութեամբ քալող հայ սկաուտներ, որոնք իրենց գտնուած հանդիսավայրին կատարելագոյն կը յարմարէին: Աթէնքի բնակչութիւնը զանոնք հաճոյքով դիտեց և ջերմագին ողջոյնով մը ջանայ անգամ մըն ալ իր հասկրութիւնը յայտնել այդ վերջին ծայր հալածուած ազգին զաւակներուն:

Հայ սկաուտներու շքեղ տղանցքը ամենուրեք յիշեցուց այս ցեղին տառապանքը և աւելի զօրաւոր կերպով ամենուրեք զգացուց անոր օգնելու պարտաւորութիւնը: Այնչափ մեծ զոհողութիւններու և խստութեան փոխարէն հայերը ոչ միայն չկրցան իրենց ազգային անկախութեան տիրանալ, այլև նսխարդէն շատ աւելի վատթար կացութեան մը ժատնուեցան:

Թող սակայն անոնք չյուսան սոխին: Այն հուշիւր երիտասարդութիւնը որ երէկ Սթամբուլի և Աթէնքի փողոցներուն մէջ տղանցք ըրտաւ, լաւաբայն երայնիքը կը կազմէ իրենց ազգային խտէսի պատկուծին: Առիկս այն երիտասարդութիւնն է, որ օր մը անկասկած պիտի առաջնորդէ ազգը դէպի կատարել անկախութիւն և որուն համար՝ Հեղինակն են որ ամենէն առաջ պիտի հրճուին:

ԹԵԼԱԴՐԱՆՔՆԵՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Առաջնորդ մը իր խմբակին օրինակն է: Որպէսզի կարենայ իր տղանցէ կարգապահութիւն պահանջել, նոյն պէտք է ինք ընէ այն բոլորը որ տղանցէ կը պահանջէ. սկաուտները թէև ոչինչ կ'ըսեն, սակայն կը փոխընդունեն կ'երեւակային ունենալ այնպիսի առաջնորդ մը ու ըլլայ (հիմնադր) և կարող տղայ մը, որի կ'հետեւի օրինակի կարեւորութիւնը: Ուրիշն, աւելորդ ըլլալէ աւել ան պէտք է ցոյց տուած ըլլայ տիպար սկաուտի յատկութիւնները. պէտք է զգուշանայ սկաուտներուն առջև պետերու քննադատութիւնը ընելու, ասիկա անտեղի տարած այնութեանց տեղի կուտայ որոնք տարածուելով բերնէ բերան, աննամաձայնութիւն յարուցելով կը բերեն խումբին մէջ և պտոճառ կ'ըլլան իր վարկի նուազումին: Ան երբեք պէտք չէ բարկանայ սկաուտներուն հանդէպ, պէտք է միշտ աշխատի նոր նոր բաներ սորվելու խմբակին 1 թիւը կրելու արժանի մնալու համար:

Խմբակին սկաուտներուն հետք պտոճայանալու է իր պետերուն և իր խղճին առջև. երբ լաւաշնորհի պաշտօն և աստիճան կ'ստանան պէտք չէ վախնայ և պէտք է աշխատի, գործըով և ոչ թէ խօսքով տուողին երեսը ձերմակ հանել: Երբ գործեր կան որոնց խելքը չհասնիր, թող դիմէ իրմէ բարձր աստիճանաւորներու խորհուրդին: Այս կերպով ան որպէս առաջնորդ պիտի յաջողի իր բոլոր ձեռնարկներուն մէջ եթէ ան ունենայ նաև յարատե կամք և գործունէութիւն:

ԾԵՐՈՒԿ ԲՈՒ

ԸՆԹԵՐՑՈՂ

ԿՍՐԴՄ. ԵՒ ՏԱՐԱԾԷ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԳ»Ը ԵՒ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԷ՛ ՈՒ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԷ՛ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԴ ՈՒ ԸՆԿԵՐՆԵՐԴ

Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր

1.— «Նոր Սերունդ» ստացող լրագրող օրաթերթերու և պարբերաթերթերու վարչութիւններէն կը խնդրուի խնայարձար իրենց թերթերէն մէյմէկ օրինակ զրկել խմբագրութեան, քննարկի պիտի դադարեցուի «Նոր Սերունդ»ի առաքումը չպատասխանողներուն:

2.— «Նոր Սերունդ»ի յատուկապէս լրագրող, յաջորդաբար, պիտի տրուի հայ մարզաշխարհի նշանաւոր մարտիկներու կեանքն ու գործը, ու կը խնդրուի պատկանեալներէն զրկել իրենց լրատուականներէն ու լուսանկարը թերթիս հասցէին կարելի եղածին պիտի շուտ:

3.— Արտասահման գտնուող Հ. Մ. Ը. Մ.ի բոլոր գործիչներէն, անդամներէն և համակիրներէն կը խնդրուի իրենց աշխատակցութիւնը բերել «Նոր Սերունդ»ին յօգուածագրութեամբ ու թղթակցութեամբ:

Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերագրւածուիր:

Պէտք է գրել մաքուր և մէկ էջի վրայ, ս եղմ ու զիւրահասկնալի լեզուով:

Յօգուածներ, թղթակցութիւններ և զրամական ամէն առաքումներ պէտք է ըլլան հետեւեալ հասցէին.—

Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ԲՕՄԹ ՐԷՍԹԱՆԹ ԲԻՐԷԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԹԷՆԲ ԵՒ ՇՐՋԱՆՆԵՐ	տարեկան 60 տրխ.	Վեցամսեայ 35 տրխ.
ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ	» 75 »	» 40 »
ԱՄԵՐԻԿԱ	» 1,50 տոլ.	» 0.90 տոլ.
ԵՒՐՈՊԱ	» 7 շի.	» 4 շի.

ԹԵՐԹԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՅԱՐՋԱԿԱՊԷՍ ԿԱՆԽԻԿ Է

ԳՅՆ Ե ՏՐԱԿՄԵ

Տպագր. «ՆՈՐ ՕՐ»
Վուրի փողոց 18 Աթէնք

1926